

پیش‌نیازهای حفظ قرآن

مکان مناسب

اگر به هیچ وجه به مکان آرامی دسترسی ندارید، حفظ قرآن براتون سخت خواهد شد.

- بیشتر کارهای حفظی به محیطی آرام نیاز دارد؛ محیطی آرامی که همه در آن آرام هستند حتی خود شما مثل کتابخانه.
- البته بخشی از فعالیت‌های حفظی به خواندن با صدای بلند نیاز دارد؛ جایی رو می‌طلبید که همه آرام‌اند جز شما.

Quranara.com

وقت کافی

اگر روزانه 1 ساعت وقت خالی ندارید، به حفظ قرآن حرفه‌ای فکر نکنید. بالاخره هر چیز با ارزشی بهایی دارد. باید کمی از وقتت رو بدی تا گنجی گران‌بها به دست بیاری. البته وقت‌گیر بودن حفظ بیشتر مال زمانی هست که مشغول حفظ هستیم؛ بعد از اینکه حفظ تموم شد و بعد از اینکه یکی دو سالی خوب و دقیق محفوظات رو تثبیت کردیم. دیگه حفظ آن‌چنان وقتگیر نیست و با روزی نیم ساعت هم می‌شه نگهش داشت.

Quranara.com

استقامت

آنچه به حافظ قرآن نیاز دارد، لغری، کلاسی، زبان، یادگرفتن استقامت و آنچه باعث می‌شه خیلی از حافظان تازه وارد، مسیر حفظ رو رها کنن، نبود استقامت. این یادیده اختصاصی به حفظ قرآن نداره. ما افراد زیادی رو می‌بینیم که رژیم نداشتن استقامت.

Quranara.com

قرآن مخصوص حفظ

حافظه تصویری برای ما خیلی مهمه؛ پس باید با حساسیت زیادی قرآن حفظمون رو انتخاب کنیم.

ببینید شما پس از چند سال، معمولاً احتیاج پیدا می‌کنید به **لغویش قرآن**؛ اگر در ابتدا، قرآن استاندارد حفظ رو تهیه کرده باشید، هیچ مشکلی ندارید؛ ولی اگر ابتدا با قرآن غیر استاندارد شروع کرده باشید، به مشکل بزرگی می‌خورید.

Quranara.com

استاد حفظ

وظیفه استاد حفظ چیه؟

- اولاً اینکه به شما روش حفظ و مرور رو آموزش بده.
- ثانیاً اینکه به شما روحیه بده.

Quranara.com

پیش‌نیازهای حفظ قرآن

تسلط بر روخوانی و روانخوانی

اگر به قواعد روخوانی و روانخوانی قرآن تسلط ندارید، حفظ رو شروع نکنید؛ اول روخوانی و روانخوانی رو یاد بگیرید، بعد وارد حفظ بشید.

دلیلش اینه که با می‌تونید در مرحله حفظ جدید با تمرین و استماع صفحه رو بدون غلط از آب در بیاری یا نمی‌تونید؛

- در صورت اول، حجم زیادی از وقت و انرژی رو روی روخوانی و روانخوانی صفحه گذاشتی و دیگه انرژی کافی برای حفظ صفحه نمی‌مونه.
- در صورت دوم، اشتباه حفظ می‌کنی که درست کردن این اشتباهات در آینده بسیار سخته.

Quranara.com

استعداد و حافظه معمولی

لازم نیست برای حفظ قرآن استعداد فوق العاده و حافظه بی نظیری داشته باشیم. اکثر استعدادها و حافظه ها می تونن حافظ قرآن بشن. برای همین اهل بیت علیهم السلام حتی به کسانی که در مسیر حفظ متحمل سختی می شدن، امیدواری می دادن و اون ها رو به ادامه مسیر تشویق می کردن.

بهترین سن برای حفظ قرآن چه سنی؟

از نظر آمادگی ذهنی و حافظه‌ای **۱۵ سالگی تا ۳۰ سالگی** برای حفظ قرآن ایده‌آله. اما از نظر آمادگی روحی روانی ۱۰ سالگی تا ۱۷ سالگی برای حفظ قرآن ایده‌آله. توضیح اینکه جوون‌ها حدوداً از ۱۷ سالگی درگیر مسائل زندگی می‌شن و ذهنشون درگیر کنکور و دانشگاه و کار و ازدواج و شغل و خدمت سربازی و... می‌شه؛

چون استعداد و حافظه با سن
رابطه مستقیم داره، ممکنه براتون
سوال پیش بیاد که بهترین سن
برای شروع حفظ چه سنی هست

بهترین سن برای حفظ قرآن چه سنیه؟

اگه این ذهن مشغولی‌ها نبود؛ توصیه می‌کردیم همه تو این سنین 16 - 17 سالگی تا 30 سالگی قرآن حفظ کنن؛ ولی با توجه به این مشغله‌ها که جمع کردن حفظ باهاشون سخته، بهتره همون 10 سالگی تا 16 - 17 سالگی کار حفظ انجام بشه. البته تا آخر عمر میشه حفظ کرد و بسیاری از افراد رو دیدیم که بالای ۴۰ - ۵۰ سال هم حفظ کرده‌اند ولی ایده‌آلش رو گفتم.

استقامت

آنچه به حافظ قرآن نیاز دارد،
استقامته و آنچه باعث می‌شه خیلی
از حافظان تازه وارد مسیر حفظ رو
رها کنن، نبود استقامته. این پدیده
اختصاصی به حفظ قرآن نداره. ما
افراد زیادی رو می‌بینیم که رژیم
لاغری، کلاس زبان، یادگرفتن
موسیقی و... رو شروع می‌کنن؛ ولی
خیلی زود رهاش می‌کنن. دلیلش کم
شدن علاقه‌شون نیست، کم بودن
استعداد هم نیست؛ دلیلش معمولا
نداشتن استقامته.

نقطه مقابل استقامت می‌شه از این
شاخه به اون شاخه پریدن. پس
استقامت یعنی تحمل سختی‌های یه
مسیر تا رسیدن به مقصد. حافظ
قرآن باید خودش رو برای روبرو شدن
با هر مانعی آماده کنه. طعنه دیگران،
بی حوصلگی، اینکه جمع کردن حفظ
و بقیه شئون زندگی مثل درس
خواندن، کاسبی یا خونه‌داری سخته،
همه و همه می‌تونه مانع باشه؛ اما
استقامته که می‌تونه یه حافظ رو در
این سختی‌ها یاری کنه.

وقت کافی

اگر روزانه 1 ساعت وقت خالی ندارید به حفظ قرآن حرفه‌ای فکر نکنید. بالاخره هر چیز با ارزشی، بهایی دارد. باید کمی از وقت رو بدی تا گنجی گران بها به دست بیاری. البته وقت گیر بودن حفظ بیشتر مال زمانی هست که مشغول حفظ هستیم؛ بعد از اینکه حفظ تموم شد و بعد از اینکه یکی دو سالی خوب و دقیق محفوظات رو تثبیت کردیم، دیگه حفظ آن چنان وقت گیر نیست و با روزی نیم ساعت هم می شه نگهش داشت.

مکان مناسب

اگه به هیچ وجه به مکان آرامی دسترسی ندارید، حفظ قرآن براتون سخت خواهد شد.

- بیشتر کارهای حفظی به محیطی آرام نیاز داره؛ محیط آرامی که همه در آن آرام هستند حتی خود شما مثل کتابخونه.
- البته بخشی از فعالیت‌های حفظی به خواندن با صدای بلند نیاز داره؛ جایی رو می‌طلبه که همه آرام‌اند جز شما.

تسلط بر روخوانی و روانخوانی

اگه به قواعد روخوانی و روانخوانی قرآن تسلط ندارید، حفظ رو شروع نکنید؛
اول روخوانی و روانخوانی رو یاد بگیرید؛ بعد وارد حفظ بشید.

دلیلش اینه که یا می‌تونید در مرحله حفظ جدید با تمرین و استماع صفحه رو
بدون غلط از آب در بیاری یا نمی‌تونید؛

- در صورت اول، حجم زیادی از وقت و انرژی روی روخوانی و روانخوانی
صفحه گذاشتی و دیگه انرژی کافی برای حفظ صفحه نمی‌مونه.
- در صورت دوم، اشتباه حفظ می‌کنی که درست کردن این اشتباهات در آینده
بسیار سخته.

تجوید و ترتیل مقدمه حفظ نیست

لزومی نداره تو تجوید و ترتیل، حرفه‌ای باشید تا حفظ قرآن رو شروع کنید. نگران این نباشید که من اگه مثلا تلفظ «ص» را بلد نباشم و با همان «ص» غلط، حفظ و مرور کنم، دیگه بعدا نمی‌تونم درستش کنم؛

این‌طور نیست؛ کمال‌گرایی رو کنار بذارید و بدونید تجوید و ترتیل به تدریج پیشرفت می‌کنن و حافظه هم می‌تونه این تغییرات تدریجی رو پشتیبانی کنه.

قطعا حافظان خوب در
طول مسیر حفظ و بعد
از اون مدام در حال
پیشرفت در زمینه
تجوید و ترتیل هستن
و این هیچ ضربه‌ای به
محفوظاتشان نمی‌زنه.

البته اصلا نمی‌خوام بگم
یادگیری تجوید و ترتیل
رو عقب بیندازید؛ خیر؛
ولی این‌طور هم نباشه
که حفظ رو به بهانه
یادگیری تجوید و ترتیل
عقب بیندازید؛

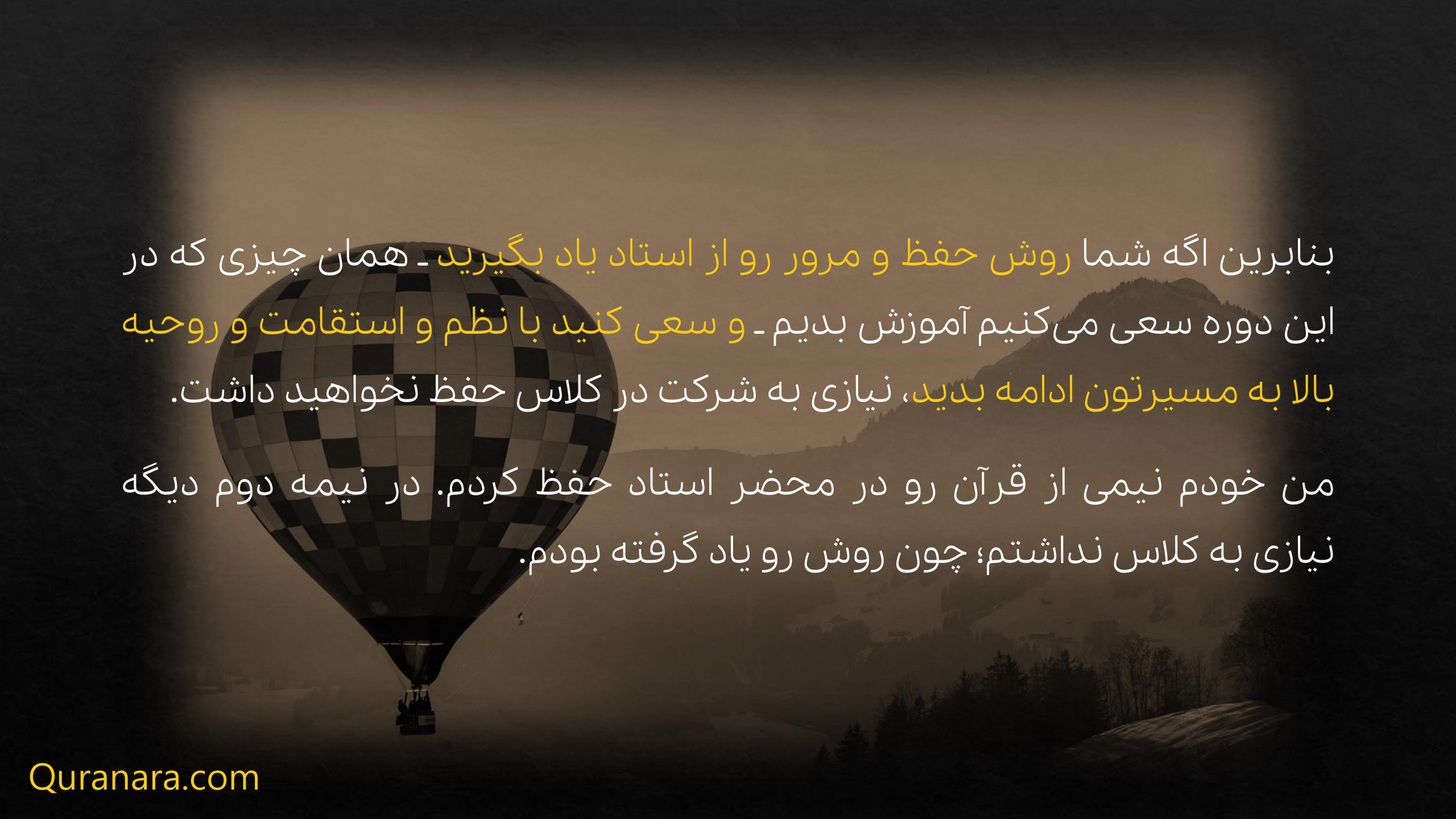
چون موقعیت حفظ
قرآن همیشه پیش
نمیاد؛ اگه شرایطش رو
داشتین هیچ مانعی
برای خودتون نتراشید.

استاد حفظ

وظیفه استاد حفظ چیه؟

- اولاً اینکه به شما روش حفظ و مرور رو آموزش بده
- ثانیاً اینکه به شما روحیه بده.

بنابراین اگه شما روش حفظ و مرور رو از استاد یاد بگیرید - همان چیزی که در این دوره سعی می‌کنیم آموزش بدیم - و سعی کنید با نظم و استقامت و روحیه بالا به مسیرتون ادامه بدید، نیازی به شرکت در کلاس حفظ نخواهید داشت.

من خودم نیمی از قرآن رو در محضر استاد حفظ کردم. در نیمه دوم دیگه نیازی به کلاس نداشتم؛ چون روش رو یاد گرفته بودم.

قرآن مخصوص حفظ

حافظه تصویری برای ما خیلی مهمه؛ پس باید با حساسیت زیادی قرآن حفظمون رو انتخاب کنیم.

ببینید شما پس از چند سال، معمولا احتیاج پیدا می‌کنید به **تعویض قرآن**؛ اگه در ابتدا، قرآن استاندارد حفظ رو تهیه کرده باشید، هیچ مشکلی ندارید؛ ولی اگه ابتدا با قرآن غیر استاندارد شروع کرده باشید، به مشکل بزرگی می‌خورید.

یکی از رفقا که حافظ درجه یک و بین المللی هست می‌گفت: من با یه قرآن 14 خطی عثمان طه که ترجمه هم داشت حفظ کردم؛ الآن می‌خوام قرآنم رو عوض کنم؛ نمی‌دونم چی کار کنم؛ همه تصاویرم به هم خواهد ریخت. بهش گفتم: چاره‌ای نیست؛ بالاخره مجبوری قرآن استاندارد تهیه کنی و یه مدت زیادی صبر کنی و نگاه عمیق داشته باشی تا تصاویر درست بشن. **شما لطفا اجازه ندید** کارتون به اینجا برسه. همون اول قرآن صد در صد استاندارد حفظ رو تهیه کنید و دیگه تا آخر عمر خیالتون راحت باشه که اگه بخواین قرآنتون رو تعویض کنید هیچ مشکلی نخواهید داشت.

ویژگی‌های قرآن مخصوص حفظ

♦ بازشوندگی خوبی داشته باشد

♦ بعضی کلمات رو قرمز نوشته

باشد (بعضی قرآن‌ها فقط «الله»‌ها

رو و بعضی دیگر کلمات «رب» و

«اله» و امثال این کلمات رو قرمز

کرده‌اند که به کم حواس حافظ رو

پرت می‌کند)

♦ عثمان طه باشد

♦ 15 خطی باشد

♦ بدون ترجمه باشد

♦ رنگ پس زمینه‌ش چشم نواز

(آبی کم رنگ - سبز کم رنگ - سفید یا
کرمی) باشد

♦ قطعش رقعی یا وزیری باشد

♦ کاغذ گلاسه نباشد

نمونه‌ای از قرآن استاندارد

متاسفانه حتی در بعضی از قرآن‌های 15 خطی هم جایگاه کلمات رو تغییر داده‌اند؛ پس باید برای تهیه قرآن استاندارد حفظ خیلی دقت به خرج بدید. یه راه ساده برای تشخیص قرآن‌های استاندارد: وقتی خواستید قرآن رو انتخاب کنید صفحه 121 رو باز کنید و اون صفحه رو با این تصویر تطبیق بدید؛

قُلْ يٰٓأَهْلَ الْكِتٰبِ لَا تَغْلُوا فِي دِيْنِكُمْ غَيْرَ الْحَقِّ
وَلَا تَتَّبِعُوْا اَهْوَاَ قَوْمٍ قَدْ ضَلُّوا مِنْ قَبْلُ وَاَضَلُّوْا
كَثِيْرًا وَضَلُّوْا عَنْ سَوَاآ السَّبِيْلِ ﴿٧٧﴾ لُعِنَ الَّذِيْنَ
كَفَرُوْا مِنْ بَنِيْۤ اِسْرٰٓءِيْلَ عَلٰٓى لِسٰنِ دَاوُدَ وَعِيسٰى
ابْنِ مَرْيَمَ ذٰلِكَ بِمَا عَصَوْا وَاَكَانُوْا يَعْتَدُوْنَ ﴿٧٨﴾
كَانُوْا لَا يَتَنَاهَوْنَ عَنْ مُنْكَرٍ فَعَلُوْهُ لَبِْسٌ
مَا كَانُوْا يَفْعَلُوْنَ ﴿٧٩﴾ تَرٰى كَثِيْرًا مِنْهُمْ
يَتَوَلَّوْنَ الَّذِيْنَ كَفَرُوْا لَبِْسٌ مَا قَدَّمَتْ لَهُمْۢ اَنْفُسُهُمْ
اَنْ سَخِطَ اللّٰهُ عَلَيْهِمْ وَفِي الْعَذٰبِ هُمْ خٰلِدُوْنَ ﴿٨٠﴾
وَلَوْ كَانُوْا يُوْمِنُوْنَ بِاللّٰهِ وَالنَّبِيِّ وَاَنْزِلَ اِلَيْهِ
مَا اَتَّخَذُوْهُمْ اَوْلِيَآءَ وَلٰكِنْ كَثِيْرًا مِنْهُمْ فَسِقُوْنَ
﴿٨١﴾ لَتَجِدَنَّ اَشَدَّ النَّاسِ عَدَاوَةً لِلَّذِيْنَ ءَامَنُوْا الْيَهُودَ
وَالَّذِيْنَ اَشْرَكُوْا وَلَتَجِدَنَّ اَقْرَبَهُمْ مَّوَدَّةً لِلَّذِيْنَ
ءَامَنُوْا الَّذِيْنَ قَالُوْا اِنَّا نَصْرِيْكَ ذٰلِكَ بِاَنْ مِنْهُمْ
قَسِيْسِيْنَ وَرُهَبٰنًا وَاَنَّهُمْ لَا يَسْتَكْبِرُوْنَ ﴿٨٢﴾

نمونه‌ای از قرآن استاندارد

اگه جایگاه کلمات عینا یکسان بود به این معنی هست که قرآنی که دیدید استاندارد. حالا چرا صفحه ۱۲۱؟ در بعضی از قرآن‌های عثمان طه جایگاه یکی دو آیه در این صفحه تغییر پیدا کرده و با دیدن این تغییر شما می‌تونید سریعا متوجه بشید که این قرآن استاندارد نیست.

قُلْ يٰٓأَهْلَ ٱلْكِتَٰبِ لَا تَغْلُواْ فِى دِينِكُمْ غَيْرَ ٱلْحَقِّ
وَلَا تَتَّبِعُواْ أَهْوَآءَ قَوْمٍ قَدْ ضَلُّواْ مِنْ قَبْلُ وَأَضَلُّوْاْ
كَثِيْرًا وَضَلُّوْاْ عَنْ سَوَآءِ ٱلسَّبِيْلِ ﴿٧٧﴾ لُعِنَ ٱلَّذِيْنَ
كَفَرُوْا مِنْ بَنِي إِسْرَءِيْلَ عَلَى لِسَانِ دَاوُدَ وَعِيسَى
أَبْنِ مَرْيَمَ ذَٰلِكَ بِمَا عَصَوْا وَكَانُوْا يَعْتَدُوْنَ ﴿٧٨﴾
كَانُوْا لَا يَتَنَاهَوْنَ عَنْ مُنْكَرٍ فَعَلُوْهُ لَبِْسٌ
مَّا كَانُوْا يَفْعَلُوْنَ ﴿٧٩﴾ تَرَى كَثِيْرًا مِنْهُمْ
يَتَوَلَّوْنَ ٱلَّذِيْنَ كَفَرُوْا لَيْْسَ مَا قَدَمَتْ لَهُمْ أَنفُسُهُمْ
أَن سَخِطَ ٱللَّهُ عَلَيْهِمْ وَفِى ٱلْعَذَابِ هُمْ خٰلِدُوْنَ ﴿٨٠﴾
وَلَوْ كَانُوْا يُؤْمِنُوْنَ بِٱللَّهِ وَٱلنَّبِيِّ وَمَآ أُنْزِلَ إِلَيْهِ
مَآ اَتَّخَذُوْهُمْ أَوْلِيَآءَ وَلٰكِن كَثِيْرًا مِنْهُمْ فَسِقُوْنَ ﴿٨١﴾
لَتَجِدَنَّ أَشَدَّ ٱلنَّاسِ عَدَاوَةً لِّلَّذِيْنَ ءَامَنُوْا ٱلْيَهُودَ
وَٱلَّذِيْنَ أَشْرَكُوْا وَلَتَجِدَنَّ أَقْرَبَهُمْ مَّوَدَّةً لِّلَّذِيْنَ
ءَامَنُوْا ٱلَّذِيْنَ قَالُوْا إِنَّا نَصْرِيْكَ ذَٰلِكَ بِأَن مِنْهُمْ
قَسِيْرِيْنَ وَرُهْبَآئًا وَأَنَّهُمْ لَا يَسْتَكْبِرُوْنَ ﴿٨٢﴾